

TARTALOM. A tulajdonos bemutatja az új szerkesztőt; a szerkesztő nyilatkozása. — Nagyvárad, biharmegyei gyűlés. — Pécsi kaszinó. — Ör Megfejtő és vedszava a keletnépe bogarának. — Székesfehérvári fogadás. — Vakok intézetére adakozások. — Külföld. A szerkesztőség új iránya. — Austria: Bécs. — Triest: kereskedési crisis. — Nagybritannia: Peel; Russell; O'Connell. — Franciaország: a párisiak unják a toulousi ügyeket. Az algieri mörök irata Lajos Fülephéz. — Oláhországi zavargásnak vég vettetett. — Fertalevi hirdetés.

Ugy hiszem, a közügy iránti részvétnek tettelesen zálogát adni; midőn lapjaim szerkesztésének kormányát Jablan czy Ignác urra ruházom, kit törvény, béke s haladás felőli fogalmairul legkedvezőbben ismerni szerencsém van. Midőn őt a nagy közönségnek ezennel bemutatom, intézetem további kegyes partolásaért esedezem. — Borsos Márton, kiadó tulajdonos.

„Midőn a tulajdonos ur e nyilatkozása következtében szerkesztéshez fogok, oly meggyőződésben teszem azt: hogy a nap tömérdek szükségai között alig van egyegy sürgetőbb, mint oly időszi lap, melly a nemzet életének hű tükre legyen. Melly közzé tegye öröm és bánatnak hűség s törvényességnek, bajnak, hiánynak minden érzetét, mellyet a nemzet szívében egy hangrezgésre találni köz, magas és szent érdekek jogosítanak. — Melly szabad tért nyisson az észnek, értelemnek, jóakaratsnak, hogy szűkkeblűséget, mint elbizakodást egyiránt kerülve, vak előszeretet, vak előgyűlölség nélkül higgadt kebelrel és ama mérséklettel és illedelemmel, melly a jó szándék és igazság bélyege, megvitassák és előkészítsék a napnak nagy kérdéseit, mikben a honnak jövődjé rejtetik.“

Illy szükség hívta fel a Pesti Hirlap szerkesztőjét; ő pedig öröme hívta fel kebleinket, öröme, melly őszinte nyíltsággal kezességet hitt a nyilván adott szóban. Azonban a szükség áll ma is hol 1841 elején állott. Nincs időszi lapunk, melly hű tükre legyen a nemzet életének, melly közre tegye öröm, bánat, hűség és törvényesség minden érzetét. — Melly képviselje a törvényesség és béke korának vidám reményeit. Melly folytassa az 1840dik évi országgyűlés folytatn magasztas erővel kivított frigyben egyesíteni a soká közkárall szertehuzott kezeket és szíveket. Illy lap helyett, minőt értelmes hazafi kezekből egyedül várni lehete, mit nyertünk a magasztos Pesti Hirlapban? — Egy lapot, melly meg nem mondani a mit megmondunk, sejdíteni a mit gondolunk közre vall, l. 49. sz. első hasáb; melly e nemzet vagyonsb részének fülébe menyörögni ösztönt érez, és tenné is azt, ha az irott és nem irott sorok ezer bajai a gondolat röptét porba nem vernék; l. 49. sz. 2dik hasáb — melly a békében, baráti szeretetben és legjobb nemzetiségi indulásban egymás mellett élő nemzetiségeket késelőség terjedő gyűlölségre lobbantja; — l. szerb. e lenségeink; — melly a nemzet szent nevét saját vélemény osztosinak gyöngé csapatjára ruhazza l. 44. szám: melly önháta, és az egyes főlshólalások háta mögé suly gyanánt a százezreket állítja: melly korunkat mint jajgatások, nyomor, felsikajtatások és szennyek, háborgások, részvétlenség, tespedés és örök korholás korát adandja át a maradéknak; — korunkat, melly a törvényhozás könyveiből mint békének, frigynek, szilárd törvényességnek, jóakaratsnak és jó indulatsnak kora tűnik elő, s melly a hazatettet és hazalelket óriási mértékben gyarapulva adandja át a nyomában keletkező maradéknak; — és végtére melly a helyett, hogy hű tükrét adná a nemzet életének, pártvágyak és pártremények tarháza lett. — Ezt nyertük tehát a Pesti Hirlapban, melly bámulandó önhiátséggal saját elveit napfényvilágnak nevezi l. 32. sz. — és így eselekedvén maga után vonja az ifjúságot, mellyből a nemzet jövődjé lesz. Meg is felel ez híven a példának, melly himalaji magasztásban mint feljött nap előtte fényömlendez. Azt hiszi az ifjúság, hogy a liberaliskodás minden visszaélést, minden jellemhiányt kiszépit; polgári s hazai erények minden hiányát elannyira kipótolja, hogy csak liberalis legyen valaki, azonnal szent és tiszteletes bármit beszélhessenek a szegletek, és bár mit rejtessenek a fátyol titkai. — Végre azt hiszi az ifjúság, hogy a liberalismus jobb, mint a nevelés, illendőség, gyöngédség és műveltség minden élvezménye, és hogy egy harsogó „éljen“ jutalmazóbb, mint az életnek bármi drága s tisztes élvezménye. — Ellenben azt hiszi az ifjúság illy példa nyomán, hogy a törvényesség, mellyet liberalismus nem ékesít, beszennyezi a leg-tisztább, a legjótékonyabb kezeket; levonja az értelem, tudomány, műveltség, méltóság és buzgó hazafiság érdemeit, és tündököljék bár egy honfi a legsugárzóbb érdemekkel, ő még is tiszteletet, sőt kalapemelést sem érdemel, mert — nem liberalis! — Azt hiszi az ifjúság: minden haladás a liberalismusból ered: és azt magától elvitatni nem enged. — Mind ezen hiedelem egy igen káros előítélet, káros, mint bár mellyik azok közül, miket a Pesti Hirlap olly igen siet irtani. — Mind ezen hiedelem egy nem érdemelt rágalom, mellyen segíteni kell.

Ez egész állapoton nem segíthet semmi más, mint maga az időszi sajtó: de ez sem segíthet másképp mint szilárd, tiszta lelkű, nyilvános fellépés által, melly a meggyőződés szép buzgalmaiból ve-

szi indulását. — Nyílt homlokon nyílt vélemény; nem rejtett érzékek, nem titkos eszközök, hanem törvény és becsület szóban és tettben, és a veszélyezett közérdek szeretése. —

Fontos idősziak hazánkra nézve amostani: bölcs belátású férfiak a korszaki sajtó vett irányából a nemzet romlását rettegik. — Nem szűkkeblű ingatag elvű aggok, hanem a nemzet férfiai a szó legnemesb értelmében. Illy idősziakban fellépni; minden a közre vetett magvat vizsgálatba venni: minden mozgalmat s cselekvényt a nemzet javának mérlegéhez vezetni, s ott megfontolni: úgy hiszem, a józan elővigyázat eszméjéből önkényt eredő kötelességeminden hazafipolgárnak, ki keblére tapintva ott erőt és hivatást, vagy mikép a Pesti Hirlap mondani szereti „istent“ érez. — E szent kötelesség érzetében lépek én fel az egész haza színe előtt. Bemutatom csekély erőmet, fordítsa azt hasznára a szeretett haza; bár volna szavam erős, millyen a villanyos felhőé hogy benne a féltett nemzetiség biztosságát találja mind azok ellen, kikről a haza bölcsői állítják, hogy a nemzet romlását előkészítik. — És, eröm csekélységéhez képest megadódva bár, tudatom mégis önére az önkkel, kikről nem tudjuk mit akarnak, hogy minden hirlap erők középpontja: és indulva kérdés fölötti ígérten ama szilárd elvű s tiszta keblű hazafiaknak — kik egymás közt e szent ügühöz szavaikat és kezeiket adák — bátran azt is mondom, hogy e hirlap, mellynek szerkesztési kormányát ma nyilvánosan átveszem, képes erők középpontja lenend megfelelni mindennek: mi nem az alkotmány, törvény és törvényes rend állásponjtjából indul. —

Azért hazámfi száljon kebleinkbe lázas félelem helyett vidám éberség — jelleme a harcos magyarnak. — Megáldotta isten korunkat törvényszerető jóakaratu kormányval, megáldotta isten nemzetünket jó indulattal; ime a haza bölcsői vigyáznak, segítsük őket. — Igaz, hogy a fordulás pontján állunk; de a fordulás pontja éppen vidámság pontja annak, ki reménnyel és reményét nem jégre, nem homok hegyre építi. — Az izgott inak, a feszülés, jajveszékélés, rohanás azokat illetik, kik tagatlan fantazmákat akarnak honosítani, s szellemeket kergetnek: elég bajuk is van szegényeknek hiában. Mi szilárd törvényszerető kormányunk iránt bizalommal: alkotmányu khoz törvényhez és békéhez hű ragaszkodással; minden irány felé kiterjesztett éberséggel; ügyünk tiszta forrásához illő arczde-rével: nyujtsunk kezét a jól szándékolt haladásnak is, a szenvedő emberiségnek is, de másét ne kívánjuk és magunkét el ne hanyagoljuk. Így lesz honunk isten áldása, melly gyéren nyugszik a béke üres földön; hol egy hithideg káromkodó csapat akár gazdálkodni, mellyet le kell rivallanunk. A fordulás szakában állunk igaz. De ez ránk nézve csak kedvező körülmény lehet: Hiszen béke a sark, mellyen korunk fordul. A világ eddig nem vala nagyon kénykedező: — ime a VILÁG megfordul szerkesztő kezeim alatt; és hogy nem rosra fordul; azért kezeskedik egész pályám, melly apró megbánásokat kivéve — mert hisz ember vagyok — szerény békes tiszta haladásban érintett olly pontokat, hol az emberiség hála könyeit in natura fakadni szerencsés láthatam. — Azonban arra, hogy e kis VILÁG megfordulása, egy nagyobb világrész javára viszonyolhasson: az én magán eröm nem lesz elegendő. Az én VILÁGOM köre szűk: csak keblem nem szűk, melly ha megbirta eddig az indignatiót, melly a sok korholás, önhiátségek és bitortások nyomain olly bő mértékben serkedett, megbirandja bizonyára a hazaszeretet munkás érzetét is, melly nem örjön gő lazas indulat; hanem egy erőteljes szelid édes érzemény. Világom köre terjedni fog, terjedni fog a haszon is, mellyet általa hazánkra terjesztmi, legszentebb szándékunk: ha a nemzet bölcsői s erősei fogják ápolni igyekezetemet. Ezeket

— — — Quis arte benigna

El meliore luto finxit praecordia Titan

hivom én fel példám l. — Nem egyedül én kérem őket; a haza nem-tője anyai szerény alakban esdeklí őket és munkára szólítja őket; és ajánlja ügyét e hazának, melly boldogulását minnyájunk józan összemunkálásából várhatja.

* Nagy Várad július 31én rendkívüli közgyűlésre sereglettek össze Biharmegye rendei. Alkalmat nyujta a n. m. m. k. helytartótanács levele, melly szerint a megyénkben tanyázó dzsidás ezred évi fegyvergyakorlatai, századok-és osztályakkint ugyan a megyében, az ezredes és brigadás összevonulás k pedig Nyiregyházán, szomszéd Szabolcsmegeye kebelében, fognak tartatni: miről olly utasítással értesítetnek a rendek, hogy a szükséges elhelyezés, és

termékek kiszolgáltatásáról gondoskodjanak. — 1840dik évi országgyűlésnek szebb czéljai között, királyi propositiók sorába emelve, állá a katonaelelmezési ügy elintézésére. Jól esett hinnünk, hogy nyugalom adatik a szegény nép zaklatott fejének. Látjuk vala őt, kinek tulajdönt birható joga csak egy éves csecsemő, egy század aggságán túl pénzzel és vérrel egyedül adózni a honvédelem oltárán. S e tehernek tán legsúlyosbika a katonaelelmezés. Egy rozszant kunyhót, mellyen keresztül zúg az éjszaki szél, s a háztűz fűste — ha t. i. urbéri fűzából telik — ez eszterha nyiladéka in lel utat a szabadba: ezt a négy falat, melly a nép fiát, családát és bal sorsával együtt befogadja, és vékony szalma ágától kénytelen ő megosztani egy idegennel, kijő és megy és beszél nem ismert hangokon, s kénytelen féltleni töredék vagyonát, és családi titkait, s félteni, s néha késő félelemmel, nőjét és gyermekeit sőt eltanulni gyakran egy két éghajlat bűneit; míg szűk ólából saját barma istenege alá köttetik, hogy helye legyen a „csaták nemes állatának.“ Avvagy messze földre kell elszállitnia gabnját, és takarmányát s kap érette árt nem mint a termék valódi értéke, de mint a regulamentaris becs kiszabva van; s nem legritkább történet, miszerint az ki ma illy értelemben eladó volt, rövid időn kétszeresen pótolja ezen árt, hogy ugyan annyi gabonát vehessen, mellyből mindennapi kenyere teljék. És az országgyűlés elmult, s vigasztalásunkra csak az lehet, hogy az ügy elintézésére ismét remény marada. Hiszen multunk bús emlékezetű, jelenünk küzdés kora, de reményekkel mi kellettén túl is áldva vagyunk. — S tovább gondolánk. Rég óta nézői vagyunk: mi tömérédek költségre kerül Európának a „fegyveres béke.“ Ez egy állópont a politika hévmérőjén, mellyet sem a kis Thiers sem a doctinaire Guizot atmosphaerái, sem a britanniai vagy pétervári antipolusok nem változtatnak. Kormánytárczák egy kézből másba forgnak, s minden változik, csak a hadi budget nem, ezt kevesbiteni szintugy irtózik Palmerston, mint többbiteni Wellington. És a fegyveres béke épen áll, bár gyakorta egy kis moschus-sal kell is fentartani; s egy dicső nép már olly tökélyre vitte, hogy csupa békeszeretettel erőszéggel gyengíti fővárosát. Mi pedig együgyű nézők nem foghatjuk fel mi haszon van-e feszes állapotban? s tán a békét is megújuk ha illy drágán jő, és illy harczi-as öltözetben. A status-kiadások naponta sokasodnak, a hitelezések forrásai mindinkább apadnak, vámok s adók születnek és emelkednek és mégis, mik a nemzet beléletét alkotják, közhasznu intézeteket, vasutakat, csatornákat, iskolákat alig látunk azokból létre jöni, és mind ama roppant költséget a „fegyveres béke“ emészti fel. Hová vezetőnd ez? ha alexanderi kard, melly a csomót megoldja? Sokkal lentebb állunk mintsem bíráló a magas szempontot, honnan e dolgok intézettek, de ha had és béke közt ez normalis helyzet, ugy el kell hinnünk, hogy az örök béke az emberiségnek legszebb álmai, de csak álmai közé tartozik. — Eszméinket itt szétűzé a fentebbi levél iránti tanácskozás, megnyitva elsőalispán Beöthy Ödön által, akkora számu gyülekezethen, mellyre bajosan illett volna az ő formula: „örvendek, hogy illy szép számmal egybejöttek.“ Senki nem vala a rendek körében, ki szívén nem hordaná az adózónép sorsát, melly most idő és törvénykönyv szerint valóban szegény. Aratása sok helyen nem adá meg a mit magul elvetett: szénája kevésb marhái szükségénél, burgonyája és tengerije, mellyben még élt egy kis reménye már hasonló szomorú eredményt mutat: szóval a jövedő, melly megyénknek várokozik, csak aggodalmas, és elővigyázatot kíván. Csaknem e viselhetetlen teher nyomná tehát adózóinkat, ha nem kimélve a sebeket, miket idő viszontagságai ütöttek rajtok, kényszerítők őket, ön termékeiket hosszú mérföldeken túl Nyiregyházára szállítani. Mult évben, midőn ugyancsak Nyiregyházán tartattak az összevonulások, a szükséges termékek ott helyben vásároltatván be, ezen költség lön azután az illetőkre kivette: és a deperdita néhány ezer forintot tett. Ezt ismételni tilt a nyomor közelsége. Mire nézve elsőalispánunk véleménye elfogadtatván, közakarral végzésre alakult. E szerint sajnálják a rendek, hogy illy nagyszerű tárgyban olly későn értesítettek, midőn már az idő rövidsége is az intézkedést nehezíti: mindazáltal teljesíteni készek levén, a mi tőlök telik, a megyénkben szállásoló dzsidás ezred századok és osztályokkint való egybejöveteleire mind a helyeket kitűzik, mind egyéb kellékeket kiszolgáltatni fognak, minthogy különben is ezeket a megye keblében ellátni tartoznának. De az ezredes és brigadás összevonulást, a nagyitást nem kívánó, s nyilván mutatkozó közszükség tekintetéből, vagy kéri elhalasztatni, miként már 183 lben történt s most a világbéke jótékonyágában szintugy eszközölhető: vagy egész tisztelettel nyilvánítaniok kell, miképen ha kérelmük megtagadtatnék, a lehetetlent megtenni, s Nyiregyházára termékeket szállítani nem fognak, annyival inkább mert elelmezésre a megyén kívül nem kötelezettek. Egyszersmind járulnak a n. m. m. k. helytartó tanácshoz, méltóztassék megyénk állapotát figyelembe venni, s az itt levő katonaság egy részét, mellyet tavasznál tovább tartani nem képesek, boldogabb vidékre áthelyezni.

Volt még egy közérdekű tárgy: levéltárnok Jakab Mihály jelenté, hogy segéde minap a vásári passusokat, miután a számjegyet vörös tintával rájok írta, távoztakor az asztal fiókba rejtve,

később azokban egy ivnyi hiányt vett észre, melly többé sehol sem találtatott. Nem lehet azért mást gondolni, mint hogy azok ellopattak, és ellopattak pedig azon rab által, ki fizetéses cseléd hiányában a hivatalszobát takarítani szokta és oda járatos. Vizsgálat tétetett. — És napfényre jött miképen a gyanú helyes vala: napfényre jött még több is, miképen a szobatisztító foglyok e bűnt már régóta gyakorolák, eddig azért ki nem tudatva, mert, olly példányokat oroztának, mellyek bélyeg és folyószám nélkül levén a nyomtatvány-kötegekbe sejtetlenül kivéthettek, és odább adattak. E kilopás pedig történt, vagy a szoba tisztításakor, vagy a levéltárnok távollétében, tolvaj — és idegen kulcsok segedelmével. — A rendek ijedezve hallák ez eseményt. Ime itt a példa; mennyire hiányos ami börtön rendszerünk, melly új bűnökre képes csábítani azt, ki épen most vétkeiért lakol: itt a példa, milly ferde a köz-administratióban minden fukarság, melly filléreket számlál, s inkább elhanyagol, mint költ. Emlékezetbe jött továbbá, hogy a levéltár is, e megbecsülhetetlen közkinccs, melly szinte ör nélkül szükölködik, nagyobb figyelmet érdemel. S így a levéltárnoki hivatalszoba tisztításra, nem illy visszavételre kész bűnfának, hanem más egyednek ideiglen leendő alkalmazása az első alispán gondjaira bízott; a n. m. m. k. helytartótanács pedig megkérte, hogy mivel a tömlőzők körüli örök, az idő óta, mellyben azok száma szaporítottat, a 300rul 700ra nevedett rabok melletti felvigyázatra is elégtelenek, s ezenkívül a levéltárhoz, a megyeház másik kapujához szinte örök, és a levéltárnok mellé biztos cseléd kívántatnak, — ez esetet tekinteni, s a megyei hajduk számát tizenkettővel többíteni méltóztassék. — Némimágános ügyek után, a jegyzőkönyv még e napon hitelesítettet, és a gyűlésnek vége lön.

¶ Pécs július 10kén. — Az évenként nyaranta adatni szokott casinói táncmulatságokban im ez kéthavi tapasztalásunk: a nemzeti, melly két évvel ezelőtt vált el a polgáritól, nevének és rendeltetésének tökélyesen megfelel. Nem csak a vállalatokban, például a vele öszveköttöt selyemtenyészésben, hanem e táncmulatságban is jelszavul választá a „nemzetisedés előhaladását“, és tagjai e szent munkában olly fáradatlanok, hogy reménylünk lehet egy két év mulva a magyar nyelv a nők ajkain is általánosságot nyerend. — Az első estvét méltán czimezhethük örömmünnepek; a nemzetileg díszített terem, és a magyar szó mindünneki csengése által elbájolva mennyben képzelők magunkat, s a zene megdördültével mi zajos tapsra gerjedünk, mert nemzeti tánczal kezdők meg a jogász ifjak, s nem egyedül, de velők szépeink koszorú b. W. M. és b. K. T. kisasszonyok is. Üdv nekik nyelvünk és nemzetisedésünkhöz ragaszkodásukért, ezer üdv, hogy példával mennek elő, s tetteleg ezafolják meg némelly kisasszonyainknak azon véleményét, mintha a nőnemnek szégyenére válnék magyar tánczot járni! s így töltők a tavaszt és a nyarat, és mi, bár J. ur a „Jelenkor“ 60dik számában iszonyú tánczkórsággal vádol, jövőre is kéri fogjuk a casinói lelkes tagjait, hogy meg ne szüntessék e tánczmulatságokat, mert hazánk ügyét kerüljön az bár F. ur kikényszerített izzadásába, mindenütt és mindenben szeretjük előmozdítani! — A polgári azonban egészen elmenté az előbbinek, tagjai a németesedés ügyében mindent elkövetnek, mit eléggé bizonyít a meghívásbani személy válogatás; és a férfiak példáját híven látszanak követni a nők is, és kiket a polgári casino küszöbén látunk belépni, azokban már eleve sejdithetünk egy kis ártatlan idegenkedést nemzetisedésünk iránt; — és mit is tehetnek ők a gyengék! férjeik ugy kívánják, és illyesmiért a házi kör boldogságát feldúlni aligha lenne érdemes. — Édes urak! ha ez kegyeteknél a haza szebb reményeinek ápolása, szépen kérjük, hagyjanak fel ápolásokkal, s ne késeletessenek minket üdvös intézkedéseinkben, fáradozásaink ugy sem gyümölcsözendhetnek! Fekete L.

¶ (Dr. Megfejtő*) s védszó függelékül „A kelet népe közt egy ember“ czimű rőpirathoz. — I will repair the damage what my blar allegory has caused. (Author) Ábránd kép. Bézvetési cikk, mellyben az örökvalóság nem henyéve pipázva, mint mi magyarok, hanem mindenható munkássághoz képest a sorsot örök időkre alkotó — melly általános sorskönyv titkaiba később a magyaroknak is adaték bekukkanhatni (lap 12), kik megpillant kétes jövőjüktől panicus félelembe esve csak annyit olvashatának: „Keletnépe közt egy ember“ 1841dikben tünend fel, kinek e keletnép hatalmas mozgásbani tételétől többen boldogító haladást, többen végső romlást sejtének. Láttak még félelmükben törve kiírva „ezer nyolczszáz“ s így kétkedve sopánkodnak milly későbbi számok döntendek el szövevényes állapotjokat. — Nagy vállalat. Zavart állapotok elrendezésére, s kétes jövőjök biztosítására gyűlést tartanak (lap 5), mellyben a szalmatűz okozta „eljen“ kiáltások közt minden indítvány „more patrio“ megbukik (lap 8). — Nem bánom, zsebeim telvék. Már mi remény sincs a vállalat kivételéhez; midőn egy valaki, mint t. i. szokás csupa nemzeti lelkesedéstől ihletten, részvény útján javallja annak sikerítését; — azonban főlegpangó czélja zsebei dagasztása; mert a zsebek megnehezülése után csak hamar szájukba fagy az indítványozóknak a magyar lelkesedés. — Tán való. Valé s történetileg bizonyos, miszerint gyakrabban némellyek magokban fensőbb működésre elegendő erőt, s hivatást gyanítva, a néptömegekből kimagasodnak, annak boldogságára vagy romlására. —

Ugy e nagy föl: népboldog, dálja őt körül, patott hevesse net. Illy nagy sága, vagy a lelkes elszántatja. — Avge, melly nek közlé. — Eg hogy dönt, vag szabadságunka higgyenek: mi kan kivivák a guk letétemé tanak, mert k megszorítást magyar szabadosen kiadatk haladási út, p vállalatok, v ányosak leen gyarnak! ez kéz, kivivano tett számos i üríti anélkül vetink minderintba kerül az egy két k rad. — Kép szörnyeket v van mivel sz egyedül a ha gatott képzé ni sürgét; — szerenese, h lyiknél, mint az lenne üdv ba mint l i szem, hogy kevéssé is r kijövet. I nagy ember hazájukat az pítolumi l i alkalom oku s több más r zolja. — A annak e-eké ja, s a tapaszt király is, s ö lyi udvar is. tik; mások egyben szen is; és mindk más fürdő is nemzetinek rang, halada ni határoz. orvosláser denek. — I forró óhajon nyunkbóli k nyelvűek tö kétes célzá nának? — dat szerint zethez illöl tink azon g magát vére vnyeb sujt va van: mi nendik csak elkopott fél ből emberh (gr. Szécl szép is jó i s könnyű k gyenge val tulajdonos toznak; mi nemzetekr na, mivel l

Ugye nagy ő? olykor hír, név, rang, vagy erény által magasodik föl: népboldogítást harsog szava s azért a nép (raj) nagynak csudálja őt körülről hajlong: pedig többnyire illy nagynak a hirtől elkapott hevessége, vagy rögtönzése a nép ártalmára van. — Kőszönet. Illy nagy jutalma gyakran u. m. célja elérése, nemzete virultsága, vagy az általa hajházott „éljen“ harsogása, — gyakrabban lelkes elszántsága, vagy megbicsakolt makacssága éltét kockáztatja. — A vad mén. Például Napoleon túlzó hír vágya, hevessége, melly neki a „ne tovább“ at kimondani tiltá s megbukását eszközölte. — Egy ember. Intő szózat ahhoz, kit a sors arra határoz, hogy dönt, vagy épít; valamint tanács szó a népnek, kik illy embert mint szabadságunk letéteményesét tisztelik, miszerint vakon senkinek ne higgyenek; mivel kiki magához áll legközelebb. — Kutyabőr. Sokan kivívák a kutyabőrön irt kiváltság példányát, s ezek szabadság letéteményesét védőknek tekintenek, milliók haladást sóhajtának, mert kiváltságoktól megszűkített polgári viszonyokban terhes megszorítást szenvednek: — azért egy országos kutyabőrön általános magyar szabadságot kifejtő. „Jozan haladási irományt“ lehetne tán üdvösen kiadatnunk. Csak lasan. Ezen érintett mód egyedül ülvhozó haladási út, pénzhányban sorvadó szegény hazánkra; mert a többi ezer vállalatok, valókép pénzüszükségünk miatt, vagy megüknak, vagy hiányosak leendnek. — Azért szabad-telyes alkotmányt minden magyarnak! ez pénzbe nem kerül, enni sem kér, — s millió szabad kéz, kivivandja annak rendében, s idejében a többi már megpendített számos indítványokat. — Szép ha igaz. Külfény s pompa is üríti anélkül is pénzetlen zsebünket, — így míg országgyűlési követink minden órában, éjszánt is hozzá számítva, kétszáz pengő forintba kerülnek s üres szóvitákban ezen drága órák eltelnék, addig az egy két kivívott vállalat, később pénzhány végett sikertelen marad. — Képző erő. A képző tehetőség, ha kinek jó helyén van, szörnyeket varázsolhat elő; némellyiknél, hogy ő most tömlőczben van mivel szobájába zárkozik a közjóért; másoknál; hogy csak ő egyedül a haza istene; sőt lehet olyan is, kit zavart állapot, felizgatott képző-erője a második emeletből legrás által sorsán javítani sürget; — de hol is találhatók határát a szabad képző-erőnek? szerencse, hogy a képzelet nem valóság! Noha ellenkezőleg némellyiknél, mint tesztem: ki vörös orrát fehérnek képzelet (Europában) az lenne üdvös szerencse, ha valóság volna a képzelet. — Ostrom mint liba. Ezen cikkben felhozott példázattal erősen hiszem, hogy bár ki is, ki kelet népe“ munkájának czélzásával csak kevéssé is megismerkedett, könnyen megbarátkozhatik. — Diszkijövet. Különös tünemény leendne, párvonalban láthatni azon nagy embereket, kik fáradhatlan elszántsággal menték, vagy mentik hazájukat az enyészet örvényes mélyétől. — Ezen haza mentő csapatomi libákkal azért tartok, ne valamelly lelkes festőnek ez alkalom okul szolgálynak olly kép készítésére, melly a romai ludak s több más nagy emberek sors könyveiből diszkijöveleteket ábrázolja. — A fürdők hasznosak. Ki itt mesével okulni nem tud, annak c-ekély világul csak annyit sughatok, hogy az ész nem tiltja, s a tapasztalás igazolja: miszerint lehet egy személy császár is, király is, sőt tán így van is; s akkor lehet vagy van császári királyi udvar is. — Sokan ezen két melléknevet összekapcsolni szeretik; mások ellenben ezt kevéssé röstellik; — sokan mind kettőt egyben személyesítve tisztelik s így lehet császári királyi fürdők is; és mindkettőnek egy bérlője is; — de ezen kívül lehet sőt van más fürdő is, és ezt az előbbiektől megkülönböztetés kedviért nemzetinek nevezhetjük. — A zsebbetegségen kívül az atyafiság, rang, haladatosság, becsület s egyéb más ok, ebbe vagy amabbajárni határoz. — Sokan bizonyos hasznukért, s számos képzelt bajok orvoslásáért ebben, vagy amabban is a propos ha szükség megfürdenek. — Itt magyarok laknának? Ezen cikkhez csak azon forró óhajomat ragasztom: engedje az ég, hogy sem szük alkotmányunkból kiküszöböltek ellenséges indulatoknál, — sem idegen nyelvűek többségükénél fogva, — szóval sem bel — sem külföldi kétes czélzásból csudálva többé ne mondhasssa: „Itt magyarok laknának?“ — Más kárán tanul az okos. Ha ezen böles közmondás szerint ezer szövevényű állapotunk kétes jelenéből okos nemzetekhez illőleg kibontakozni oajtunk; úgy tárjuk fel honi történetünk azon gyászos sorait, mellyekben irva van: mikép a magyar ön magát véres vizsgálódása s földnépe nyomasztásával e zavart örvénybe snjtotta. — Lássá kultörténetek azon sorait; mellyekben írva van: milly kínosan estek ők át, illy hason bajuk n; — így történetünk csak hazánknak minden ingadozás nélküli átvarázslata egy elkopott félig meddig feudalis, félig meddig alkotmányos szövevényből emberhez illő minden állfényből kitisztult képviselői, rendszerre“ (gr. Széchenyi István). — Osztozni szép. Minthogy osztozni szép is jó is; azért nagyon hajló a világ alkalomkor magát illy szép s könnyű keresetmódra hivatlan is beavatni; s ha elég gyáva, vagy gyenge valaki öntulajdonát okkal móddal védni, sokszor azon, a tulajdonos szívtelen mellőztével mások kényök kedvök szerint osztoznak; mi áll egyedekről, az állhat — a történet szavai szerint — nemzetekről is; s mi itt a jelenkorunkban első ellenpéldául szolgálja, mivel láthatjuk hogy egy roskadt birodalom fentartására őt hi-

vatlan is baráti kezeket nyujtana, itt mondom nagyon esalódhatnánk ha e példában bizakodva, mások barátságába üdvünket rejtjenék — s az albaráság gyökökát megfejteni járatlanok volnánk. — Én volnék az első. Noha nehéz a váltózekony élők elsőbségén vitatkozni; még is ha határozásunkat a versenygők már lepergett időpontjokig kívánjuk csak kiterjeszteni, nem nehéz feladatban kell fejem megtörni; mert ha azon főbb esetet föltételezem is: hogy a tanítvány tanítóját már felülhaladta; nem de még akkor is a főérdem a tanítónak jutna, kit ön érdemin kívül tanítványi érdemi hasonképdicsőitnek; s így tanító s tanítványi vizsgálódásokkor csak annyit mondhatok „Béke ti köztetek“ (lap 64) s okosan nem egyebet mert így harsogtathatom a „keletnép“ ének — „Ebredjete! mert már egyesülve haladunk.“ (lap 68). Engedelmet t. olvasók, hogy itt amott mesélen szólottam, hiszen mi „keleti népraj vagyunk s a keletnek sajátágához tartozik, hogy mesékben oktát, mesékben tanul.“ (Kossuth Lajos). Engedelmet t. olvasó, hogy a képzelet világ végtelenségébe néha elmerültem; hiszen ebben is távol voltam csak képzeletileg is valaki becsületét sérteni; mert szívem mélyébe rejtettem s ott híven táplálom azon szent francia mondatot: „Est-il un mort plus cruelle, que survivre à l'honneur“ (J. J. Rousseau) Pesten augusztus 10. 1841. Keletrajból egy bogár.

Ime másodszor is itt a bogár. Bizalmával lapjainkat tisztelémeg, s megfjítő s védő függelékert. A szerkesztő enged a bizalomnak csupán azon egy okból, hogy talán e függelék vethet egy kis világot ama szerencsétlen könyvbe, mellyért velem annyian kivetettnek vélik a két huszast. — E bogár után mutatta magát a Pesther Tageblattban egy fulánk is, melly mindenben hasonló a bogárhoz, mellynek ő fulánkja. — Bár e szent ügytől procul essetis profam! — Ez a fulánk egy nyilatkozik, mintha korunk várna valamí profétát vagy messiást, hogy bizonyos arczokról le vonja az áltakarót. — Ez egészen ferde felfogása állapotunknak. Az a bizonyos arcz, melly álképet visel, kimondja nyíltan, ime én álképet viselek, s én vagyok, ki azt viselem szükség — én! Itt semmi profétára. Itt haza ügyről, modorról, s ha majd bírálattal alatt fekvő munkám közre jó: elvről is lesz a vitály. — Nehezebb ügy mindenestere, sem hogy ahhoz bogarak és fulánkok haszonnal szólhassanak.

Szék es fehérvárról. Sider János fogadós a Világ 62. számában Budapesti-szemle és jégeső címek alatt ellene kiadott vádat, rágalomnak nyilvánítja, és kezeskedik vendéglőjének becsülete s rendtartása mellett. — Maga a beküldött czáfolat tele olly kifejezésekkel, minők ezentúl soha e lap tartalmába fogadtatni nem fognak. Béke uraim, béke országban, megyében, városban, faluban, vendéglőben, házban s kebelben mindenhol és mindenütt a boldogulás feltétele. — Hány krajezárral zsarolt többet egy pinczér Fejérvárott? ha valakinek illy kérdés végett politicus lapra le z szükség: tessék szerencsésjét egy másik hírlapnál találgatni: ott meglehet kapnak az illyenen. E lapok szerkesztősége hasonló panaszt a helybeli hatóság köréhez tartozónak hiszi: a megkeresett hatóság elégtételt adni s rendet eszközölni tartozik is. fog is. Szerk.

Azon adományok, mellyek a pesti vakek intézet, pénztárába 1841ki július hónapban befolytak az intézetház építésére pengő-pénzben: Exc. Klobusitzky Péter, kalotsai Ersek, az intézetház építésére 200 fr. Káptalan Vác városa lakosai, Birbrauer Károly, Binó ur által 15 — N. Eötvös József ur kir. tanácsos 10 — T. Egressy kir. ügyvéd 5 — T. Hubay József 5 — T. Hollósy József 2 — T. Daravary Ferencz 5 — T. Fluck Eduard 5 — T. Melzer István 5 — T. Fésüs György 2 — T. Bene Károly 5 — T. Gombos Bertalan 5 — N. Eötvös Kolb Maria asszony 10 — T. Károlyi Siondia kisasszony 5 — T. Károlyi Lajos, Sándor, és Siga 1 — T. Helmezy Teéz asszony 5 — T. Tratner Erzsébet asszony 2 — T. Horváth Ilona 5 — N. Németh Eötvös Maria 10 — T. Nemeshegyi Juli asszony 10 — T. Kasselik Erzsébet asszony 2 — T. Legnicz Amalia asszony 5 — T. Wagner Aloysia asszony 5 — T. Molnár Márton Czeplédi főbíró 50 — Herczeg Kopácsy József p. t. az Ország Primása 200 — F. T. Győri Káptalan 100 — T. Kis János Sz. keresztii plebános hagyomány 4 — T. Simonsky Mihály polyai plebános hagyomány 2 — A Kassai püspök megyében beszédtek 28 fr. 1/10. — F. F. Fölföldy Péter v. archiadonus legátuma 20 — F. F. Horváth Gábor veszpremi seminarium Praefectus ur legátuma 2 — T. Stenglies József Bándti plebános legátuma 3 — F. T. Schnuphagen György Kanonok ur legátuma 40 — T. Mikusi David Zsitóiplébanos 5 — N. báró Balassáné az intézetház építésére 2 — N. Majerfy Antonia asszony az intézetház építésére 2 frt pengő p. — Misbach Alajos ur 10,000 téglát. Láttam Dubraviczky.

Külföld.

Helyen lójuk a szerkesztőség új irányával, a Világnak ugyszólván egész megfordulával, külföld tekintetében is egy pár szót tenni — A VILÁG tehát — már eziménél fogva sem maradhat e tekintetben az eddigi ösvényen; ennek tagulnia kell, és kiterjednie mind arra; mit a világ bármelly része, politicus, tudományi és művészeti szempont alatt érdekest, tanulásra, követésre érdemest felmutathat. — Midőn azonban e szándékunkat kijelenténk, nyilván megvalljuk azt is; alkotmányos országban, minő hazánk, szoros kötelességünknek hisszük legfőbb figyel-

minket Europa alkotmányos országaira fordítani; ezek után pedig azon bizodalma — és tartományokra, melyek, status- és világpolitikai tekintetben minket magyarokat legközelebből érdekelhetnek. Amazokra igen természetesen azért, mert hol kifejtve áll a képviselői alkotmányrendszer, hasznos, tanácsos, sőt szükséges, hogy azok lapjai közéleti min polgártársaink elébe tükrözzük; és pedig saját, igazi valószínűségben és figyelemzetőleg tükrözzük elébe, hogy lássák: mi szép, mi jó, mi hasznos, mi boldogító, vagy ellenkezőleg: mi rút, mi rossz, mi káros, mi boldogtalantó van ott? — Azon alkotmányos országokban, hol az alkotmányos rendszer még kifejtve, vagy legalább szilárd alapokra állítva nincsen, közlendőknek hisszük a közélet munkásságát leginkább azért, hogy lássák és tudják: mihez kelljen alkalmaznunk magunkat, kivált most, midőn a haladási pályán levén, arról van szó: miként tisztítsuk ki nyolczszázados alkotmányunk rendszerét régi rozsdáiból a nélkül, hogy azt alapjaiban meggingadoztatnók, vagy éppen romba döntönnök! — Egyéb birodalmak — és tartományokra pedig annyiban szükséges figyelmeztünk, a mennyiben szellemi érdekeinkkel — melyeket a fent említett tükör mutatand meg — szoros, elváhatlan kapcsolatban hisszük anyagi szükségseinket, melyek ma — midőn koronás királyunk valóban atyai kegye és lelkismeretsége mellett, kormányunk törvényes utoni állása minden valódi hazafíu kebel megnyugtathat — inkább, mint valaha nyomulnak az előtérbe; mind e mellett azonban, itt sem fogjuk feledni a szellemi, kivált nemzetiségünk érdekében, mert elvünk: inkább nem lenni, mint magyar nem lenni; és így mindig nyitva lesznek szemünk a nemzet e fő kincse felett.

Csekély erőnk tudatában, bizalmasan kérjük ki itt is ama honfiaink buzgó pártolását, kik előtt az érintett ügy szinte mint előtünk szent levén, a külföldi eseményeket, éber szemekkel kísérük, gazdagítsák lapjaink e részét becses közlésekkel. — E kérelmet pedig azért intézzük hozzájuk, mert nem akarnók pusztá, gyakran magokban érdektelen tényekkel betölteni lapjaink hasábjait; hanem inkább alkalmaztatva hely- és körülményeinkhez elmondani azt, mi ránk illik: habár különben az elmondottak magokban csekélyebb, vagy éppen mi érdekekkel sem bírnának. Mi a külföldi politikai eseményeket világ-történetnek tartjuk; és valamint nem csak a régi századok történeteiből meríthetünk tanúságot és tapasztalati kincset a jelen és jövőre; ugy mi hasznát sem hisszük a korunkbeli világ-események meztelen közlésének, ha csak azok — legalább gyakrabban — pragmaticai s philosophiailag min körülményeinkre alkalmazottan feldolgozva nem állítanak az olvasók elébe. — S minthogy éppen politikai jelen állásunkban szegényebbek vagyunk, sem hogy külföldön oly levelezőket bírhatnánk, kik a mi érdekeinket ismerve, külföldi eseményeknek a mondottuk szellemi feldolgozásra alkalmasok és készek volnának, min csekély erőnk tudatában honfitársainkat vagyunk bátrak felkérni, sziveskedjenek ilyenmü jegyzeteikkel igyekezeteinket, szentszándékunkat elősegíteni: közléseikre nézve azon egyet kérjük csak mindenkor szem előtt tartani, hogy elvünk a békés, törvényes haladás levén, szivesen veendő czikkeikben azt soha ne feledjék.

Ausztria. Bécs aug. 7én. A lóki vitel tilalma ismét megszüntetett. — A nagybritanniai követ Beauvale lord, Csehországból váratlanul ide megérkezett.

Triest, augusztus 4én. Nálunk folytonosan tart a kereskedési crisis, mit jelen esetben közvetlenül ugyan a bécsi bank újabb, üdvösebb rendszere, néhány ottani nagy-kereskedő-ház bukása, többek ingadozása idézte elő; de megvalljuk iteni kereskedőink mód nélküli pazarfénye már évek óta készite elő. Az amerikai bankok 1838bani bukása, üdvös példátul és okadósul szolgálhatott volna kereskedőinknek; de ők, inkább, mint mások megszokván vagyonuk veszélyeztetését, az amerikai fergeg elvonulta után, örvendek a derült égnak, s folytaták előbbi pazarfényszüket. Hallatlan tökéket ruháztak házak építésébe, pompás villaikba, hercegi butoraikba, lovaik- és kocsisaikba, s mit így ügyeik pontos folytatásából elvontak, nem ütheti fel a mérsékelt nyereség. Mint másutt, ugy nálunk is voltak házak, kik 30 ezer frtnyi tőke mellett, 20 ezer frtot is költöttek évenként háztartásra, mulatozásra stb.; és egy különösen, mely a napokban jutott eső alá, évenként — és ezt könyvei mutatják — csak havannai cigárókért 1,200 e. ftot adott ki. Ily körülmények közt nem kell megütköznünk azon ingadozáson, mely itt uralkodik: mert hol mások ezerjei eresztetnek — a szó legszorosab értelmében — füstbe, ott nem tarthatunk számat szilárd ügyvitelre. Egy iteni jogásztól hallottam, hogy betáblázási jegyzőkönyv szerint a triesti házakra s villákra 15 millió e.ft. van betáblázva, mely mennyiség, ha vesszük, mennyire üríté ki a francia elfoglalás Triest köz- és magán-pénziarait, mennyire megrázza piacunkat az amerikai bankok fizetelensége, valóban nem csekély!

Spanyolország. Espartero pradoiban megjelnesekor a nép éppen nem fogadta oly lelkesedéssel, mint a spanyol-napoleon tán remelé. — Azon ellenmondásban, melyet Krisztina királyné Arguelles urnak leánya gyámtyjává lett választása iránt a kormánynak küldte, az augsb. köz. újság egyik párisi levelezőjeként Lajos Fülöpnek — mint állítaték — semmi befolyása sem volt. Az ellenmondás Krisztina királyné spanyol tanácsosai munkája, kik közt kivált Zea-Bermudez éppen nem szorult francia jogászok- és publicistákra, hogy illy emlékiratot készíthessen. — A francia lapok, és különösen a „National,” nem szűnnek meg olajat önteni azon tűzre, melyet az angol kereskedésnek a spanyol tengerparti őrhajókkal csatáskaja gerjesztett. E lap figyelmezteti s inti a spa-

nyolokat, ne nézzék közönyösen, vagy éppen meghunyászkodva azon szemtelenségeket, miket az angolok a spanyol partokon egy idő óta gyakorolnak; eszöbbe juttatja az ó-casillai becsületet; az angol nemzet kereskedési szellemét, mely nyereségül kész a népek nedjéjét azok egész ellankadási kifacsarni; az angolok tetteiből élet-halál-kérdést tesz, és Britanniát Spanyolország régi idők óta rosz szellemének nevezi, mely annak kezéből a tengeri királyságot kiragadta, s miután lábait és karjait eltörte, most nyakára akar hagni, hogy azt ipar- és kereskedési uralkodása alá vesse.

Nagybritannia. A parlament feloszlatása utáni követválasztásoknál a toryk — mint tudjuk — jelentőséges többséget nyertek: mi világosan mutatja, hogy a választók nagyobb száma csak a tory-szellembeni roformok barátja, a mostani whig kormány férfiak tehát kénytelenek lesznek tárczáikat a toryknak átengedni; soká fog-e azonban a toryk uralkodása tartani? sokan kétségesnek tartják. A parlament I. Russel lord jul. 31ki körlevele szerint folyó augusztus 19kére van összehívva, s így az angol miniszterium, még ez évben és tán még e hónapban minden bizonynyal változni fog; ha csak a whigek az újon választott parlamentnek rájoknézve a multnál aligha kedvezőbb bizalmi szavazatát sem tarívn elégségesnek arra, hogy a kormányról lelépjenek, azt másodsor is föl nem oszlatják, mely másodsori feloszlatásra a M. Chronicle egyik levelezője a koronát feljogosítottak állítja. A toryk azonban, és különösen Peel R. ur, azon hiedelemben, hogy miniszteri elnöksége már közel van, Schaw-Lefevre urat, az eddigi parlament alsóházi szónokát biztosítja, hogy a minőségbeni újabb megválasztatását gyamolítani fogja; Peel e lépését azonban a buckinghami (szilárd, mozdulatlan conservatív) fractio neki igen rosz néven vevé. Nevezetes a lamworrti ebédnél tartott Peel féle beszédnek azon része, hol a t. baronet brit-állodalom és egyház institúciói régi alapjának továbbá is szilárd fentartásáról s korszerű újításoknak, minden aggodalom nélküli eszközéséről emlékezik; ez nyilván arra mutat, hogy a toryknak Peel fractioja szinte hajlandó a kor haladtával a körülmények változtatásával szükségessé vagy legalább kívánatosá lett újításokra, s különösen a gabnatorvények enyhítésére, mi kivált a gyári munkások tekintetében valódi jótétemény leendne. — Legközelebb adandjuk rövid vazlatát az itt említett gabnatorvényeknek, melyek hihetőleg a parlament legközelebbi ülésében szinte szőnyegre kerülendnek.

Valamint Russell I. lord és Peel R. ur, ugy O'Connel is közre bocsátá már a közelgő parlament csatáit illető manifestumát, melynek ő e címét adá: „az irlandi nép sérelmei és jogainak ő adása;” s melyet ezen állítással kezd: soha egy ország másik ellen oly méltatlanságot és oly igaztalan elnyomást nem gyakorlott, mint Anglia Irland ellen; majd felszólítja az irlandiakat, küldenének felirásokat a királynéhoz, melyben sorsuk javulása iránti reménytelenséget békésen és alkotmányyszerűleg fejeznék ki; végül említi, hogy az irlandban nyomasztó állapot egy conservatív kormánynak sokkal több dolgot fog adni ma, mint valaha.

Franciaország. Paris, augusztus 5kén. A mai „Moniteur” kimerítőleg adja mind azt, mi a toulousi új maire beiktatásánál történt, megakarván mutatni, hogy a leköszönt helyhatóság (municipalité) annál kevésbé vala feljogosítva a külsőségek elmulasztása miatt a középponti hatalomnak ellenmondani, minnél inkább képes vala a proclamatio a helybeli közigazgatásnak törvényes átalakítása iránt minden kétséget megszüntetni. — A párisiak azonban már úni kezdik a toulousi ügyeket, és nem igen köszönik meg a hírlapoknak azok hosszadalmas elbeszélését s az azok fölötti eszmelkedéseket. Legnagyobb figyelmet gerjeszt itt jelenen az angersi főlebbvitelszéknek a cabinet megbízásából Ledru-Collin — az újon választott mansi követ — elleni bírásokodása, követválasztási beszéde miatt, mely néhány nap óta a National- és Feuille de cambray-ban egész terjedelmében közzé tetetett; sokan kik Ledru-Collint ismerik, megütköztek e beszédnek; sok baloldali követek azt mód nélkül indultatosnak vallották, melyhez hasonlóra Garnier-Pagésnál sem akadhatni.

Az algieri mörök egy Lajos Fülöphez iratukban felszámolják a „francia polgáritás eddigi jótéteményeit,” követelik a már 8 év óta elmaradó kárpótlásokat, több rommá tett utakért: panaszkodnak, hogy a francziák polgáritási munkájoknál a bakóit derekasan fáradoztatják, s ellenmondanak a számtalan elfoglalási határozatoknak. Mesterembereink elszegényedtek, kereskedésünk megsemmítetett — mondják leveleikben — s mi csak az által élünk, hogy saját husunkat esszük, és saját vérünket isszuk. Hasonlítunk a sóhoz, mely vízbe vetetett elfoglalják azok javait, kiknek az alattatoki életet lehetlenné tevették, hanem a javak legott elenyésznek. Több városaink, és falvaink romok lettek, stb. — Ez valóban gyönyörű polgáritás! Ezek-e tehát eredményei, ezek-e gyümölcsei ama szép tanoknak, melyek emberegyenlőség felett tartattak és tartatnak, és melyeket százezer nyugalmas polgár vére moeskíta meg! Tettek, uraim tettek! A szó könnyű, de csak tettek tehetik boldoggá az emberiséget, szóljatok kevesebbet felistení méveltségtekről, polgáritottságtokról, de ne álljatok tetben az afrikai feketeék mögött!

Oláhország. Az osterr. Beob. szerint, Braila a mult julius végén zavargásoknak volt színhelye, melyeket körülbelül száz csavargó, kik közt a városba gyűlt bolgárok idézének elő; e háborgások főczélja ragadozás és lopás vala, utóbb azonban politikai színt akartak rá mázolni. — A valachkormány rendszabályainak sükerült ezen bűnös háborgásoknak véget vetni, s a pillanatra megzavart békét és csendet e vidéken teljesen helyreállítani.

Jövő octoberrel kezdődő fertályévre előfizetést nyitunk 2 frt 30 krral p. p.; kérettetnek mind azok, kik intézetünket előfizetéseikkel pártolni kegyeskednek; méltassanak rendelkezéseiket idején értesünkre adni, hogy mi is idején telessük intézkedéseinket. — Juliustól kezdődött félévre első számtól még folyvást 4 frt 48 kr. díjért szolgálhatunk.

Világ politikai, tudományos, művészeti folyóirat. Ismertető gazdasági társlapjával minden héten két két íven jelen meg. — Előfizetheti barátok piacán a Kecskeméti — most egyetemi — és aranyhimző utca 410dik számalatti sarokház 2dik emeletében, félévre 4 frt 48 kr., egy sor hirdetés 3 kr. pengő.

Tulajdonos **Boros.** — Nyomtatja Landerer L. és Heckenast G.

PESTI

Szombat

TARTALOM.
lev.
Va
ker
meÓ cs. ki
n. m. helyt. t
Lászlót a n.
almási Ném
pókateleki K
tósági valós.

Közüg

ismét egy sz

Egy igen jel

hazaléti teen

tározni: kiti

mezejét. E j

rendszeretést

simulnak és

nálni akarun

jén, sok hajl

re, melynek

nyílt homlok

ezek közt a

meg akarók

ragadott a h

a hazafiság s

ni. — A haz

den nevezett

irányában es

hatalmas kö

keresek, hog

viseljem. Me

kís gyakoro

kell ez állap

tudni. — A

lyás értelmé

intelligentia

gunk; óhajtl

juk is a béke

hogy addig

fejezte magá

le nem huny

ha minden p

állítom is. M

rohan valami

könnyű; nel

látja hogy m

tükát. — Ne

éves folyamá

a nem libera

egyikben c

népre, ne

ményeken fe

népre, nemz

után tisztán

annyit, men

légbe emelj

sonlitsunk ö

landó a has

it elszavaln

Azonb

szárnyai aló

hogy itt is na